

Odborníci odporúčajú očkovanie ako najlepšiu ochranu pred chrípkou	2
Online, nasekosice.sk, 7. 10. 2026, 9:14	
Chríпка nie je len bežná nádcha. Košický odborník upozorňuje na riziko komplikácií a význam prevencie	2
Online, nasekosice.sk, 7. 10. 2026, 9:31	
Rokovania predsedníčky Najvyššieho správneho súdu SR so zástupcami akademickej obce	3
Online, najpravo.sk, 12. 10. 2026, 0:00	
Stáž namiesto diplomovky: študenti záujem majú, firmy však upozorňujú na svoje limity	3
Online, standard.sk, 12. 10. 2026, 7:00	
Očkovanie	6
Online, bleskovky.zoznam.sk, 12. 10. 2026, 9:00	
Zdravý človek očkovanie nepotrebuje a vakcína spôsobuje chríпку. Lekár vysvetľuje, prečo ide o mýty	6
Online, ta3.com, 12. 10. 2026, 10:49	
Chríпка alebo len obyčajná nádcha? Odborníci radia, ako ich od seba zaručene rozoznáte	7
Online, najmama.aktuality.sk, 12. 10. 2026, 10:54	
Slovenský projekt AI Holopresence je vo finále REGIOSTARS	9
Online, zmos.sk, 12. 10. 2026, 13:06	
Pediatier: Obal nás ľahko zláka, probiotiká nie sú univerzálny liek. Stretávam sa s viacerými mýtmi	9
Online, mediweb.hnonline.sk, 12. 10. 2026, 14:00	
Chríпка nie je obyčajné nachladnutie: Ako sa chrániť pred komplikáciami?	11
Online, netky.sk, 12. 10. 2026, 14:20	
Mladý lekár z Košíc zabodoval s výskumom na medzinárodnej konferencii, obyvatelia mu posielajú povzbudzujúce odkazy	12
Online, koscak.sk, 12. 10. 2026, 17:20	
PROTI NIE SÚ LEN MIESTNI, ALE AJ 132 VEDCOV. HOVORIA O VÁŽNEJ SITUÁCII	13
Tlač, MY Horehronie, 13. 10. 2026	

Odborníci odporúčajú očkovanie ako najlepšiu ochranu pred chrípkou

7. 10. 2026, 9:14, Zdroj: nasekosice.sk, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ, Lekárska fakulta UPJŠ

Dosah: 995 GRP: 0,02 OTS: 0,00 AVE: 156 EUR

Odborníci odporúčajú očkovanie ako najlepšiu ochranu pred chrípkou

Dnes 09:09

Chríпка je vážna infekcia dýchacích ciest spôsobená vírusmi influenza, najmä typmi A a B, a nie je to bežné nachladnutie. Môže viesť k vysokým horúčkam, dlhodobej pracovnej neschopnosti a závažným zdravotným komplikáciám. Prednosta Kliniky všeobecného lekárstva **Lekárskej fakulty UPJŠ** a Fakultnej nemocnice Agel Košice-Šaca, Lukáš Olšavský, zdôrazňuje, že najlepšou ochranou je každoročné očkovanie.

Chríпка sa prenáša drobnými časticami pri kašli, kýchaní alebo blízkom kontakte. Prvé príznaky sa objavujú jeden až štyri dni po nakazení a zahŕňajú horúčku, zimnicu, bolesť hlavy, svalov a kĺbov, ako aj výraznú únavu. Väčšina pacientov sa zotaví do týždňa, ale kašeľ a slabosť môžu pretrvávajúť dlhšie.

Ochorenie môže spôsobiť zápal pľúc, zhoršiť astmu, chronickú obštrukčnú chorobu pľúc, srdcové zlyhanie či cukrovku. Najzraniteľnejšie sú starší ľudia, malé deti, tehotné ženy a osoby s oslabenou imunitou. Na rozdiel od nádchy, ktorá začína postupne, chríпка nastupuje náhle.

Pri ľahkom priebehu chríčky sa odporúča pokoj na lôžku, dostatok tekutín a antipyretiká. Antibiotiká sú účinné len pri bakteriálnej komplikácii potvrdennej CRP testom. Antivirotiká sú najúčinnnejšie, ak sa podajú do 48 hodín od začiatku príznakov, ale môžu byť podané aj neskôr pri ťažkých prípadoch.

Očkovanie sa v Európe vykonáva najmä v septembri a októbri, pričom protilátky sa vytvárajú 10 až 14 dní. Vakcína obsahuje inaktivované časti vírusu, ktoré ochorenie nespôsobujú. Po očkovaní sa môže objaviť mierna bolesť v mieste vpichu, únava či zvýšená teplota.

Olšavský vyvracia mýtus, že zdraví ľudia očkovanie nepotrebujú, a zdôrazňuje, že očkovanie je zodpovednosťou voči okoliu. Vakcíny sú dlhodobo sledované a bezpečné, pričom riziká spojené s chrípkou sú vyššie ako riziká očkovania.

Očkovanie znižuje riziko ochorenia a jeho komplikácií, chráni zdravie a pracovnú výkonnosť, a pomáha chrániť aj okolie. Je rýchle, bezpečné a zaberie len pár minút, dodáva Olšavský.

Zdroj: TASR, Naše Košice

Chríпка nie je len bežná nádcha. Košický odborník upozorňuje na riziko komplikácií a význam prevencie

7. 10. 2026, 9:31, Zdroj: nasekosice.sk, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika

Dosah: 995 GRP: 0,02 OTS: 0,00 AVE: 156 EUR

Chríпка nie je len bežná nádcha. Košický odborník upozorňuje na riziko komplikácií a význam prevencie

Tlačová agentúra Slovenskej republiky TASR

Dnes 09:15

Chríпка nie je bežné nachladnutie, ale môže viesť k vysokým horúčkam, dlhodobej pracovnej neschopnosti či v niektorých prípadoch k závažným zdravotným komplikáciám. Najlepšou dlhodobou ochranou je každoročné očkovanie. Prednosta Kliniky všeobecného lekárstva Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika** a Fakultnej nemocnice Agel Košice-Šaca Lukáš Olšavský vysvetľuje, čo je chríпка a vyvracia najčastejšie mýty.

Ako sa ochorenie prejavuje a kedy zbystriť?

Definuje ju ako akútnu, vysoko nákazlivú infekciu dýchacích ciest, ktorá je spôsobená vírusmi influenza, najmä A a B. Predovšetkým sa prenáša drobnými časticami uvoľnenými pri kašli, kýchaní, rozprávaní či blízkom kontakte. Obdobie od nakazenia po prvé príznaky býva približne jeden až štyri dni. Začína sa horúčkou alebo zimnicou, bolesťou hlavy, svalov a kĺbov či výraznou únavou. Väčšina ľudí sa podľa neho zotaví približne do týždňa, kašeľ a slabosť však môžu pretrvávajúť dlhšie.

Ochorenie môže viesť k vírusovému alebo následnému bakteriálnemu zápalu pľúc, zhoršeniu astmy, chronickej obštrukčnej choroby pľúc, srdcovému zlyhávaniu či cukrovke. Medzi najzraniteľnejšie skupiny patria napríklad ľudia vo vyššom veku, malé deti, tehotné ženy či osoby s oslabenou imunitou. Zatiaľ čo nádcha začína postupne a dominuje u nej upchatý nos, chríпка nastupuje náhle.

Liečba a dôležitosť včasnej prevencie

Pri ľahkom priebehu chrípky je podľa neho základom liečby pokoj na lôžku, dostatok tekutín a antipyretiká na tlmenie horúčky a bolesti, pričom antibiotiká sú účinné len pri bakteriálnej komplikácii potvrdennej CRP testom. „Antivirotiká sú lieky, ktoré brzdia rozmnožovanie vírusu. Najväčší prínos majú pri začatí do 48 hodín od vzniku ťažkostí, no pri hospitalizovaných, ťažko chorých alebo rizikových pacientoch sa podávajú čo najskôr alebo aj neskôr,“ tvrdí Olšavský a pripomína, že najúčinnějšíou prevenciou zostáva každoročné jesenné očkovanie.

Protilátky sa podľa neho vytvárajú 10 až 14 dní, preto sa v Európe očkuje spravidla počas mesiacov september a október. Vakcinácia môže mať význam aj neskôr, ak vírus ešte cirkuluje.

Mýty o očkovaní a prirodzená reakcia tela

Ak človek po očkovaní dostane chrípku, neznamená to, že ju vyvolala vakcína - tá sama o sebe ochorenie nespôsobuje. „Obsahuje inaktivované alebo presne definované časti vírusu, ktoré sa nedokážu množiť,“ dodáva Olšavský s tým, že po očkovaní sa môže objaviť mierna bolesť v mieste vpichu, krátkodobá únava či zvýšená teplota, čo je prirodzenou reakciou imunitného systému. Ak človek ochorie krátko po očkovaní, najčastejšie sa nakazil ešte pred vytvorením ochranných protilátok alebo môže ísť o iné vírusové ochorenie.

Mýtus, že zdravý a aktívny človek očkovanie nepotrebuje, vyvracia Olšavský tím, že očkovanie nie je len ochranou jednotlivca, ale prejavom zodpovednosti voči okoliu. Avšak dodáva, že žiadna vakcína neposkytuje absolútnu ochranu. Podľa neho je jej cieľom predovšetkým výrazne znížiť riziko závažného priebehu ochorenia.

Bezpečnosť vakcín a hlavné výhody

Na otázku, či sú vakcíny bezpečné, odpovedá prednosta, že patria medzi dlhodobo používané a dôkladne sledované očkovacie látky. „Pred uvedením do používania prechádzajú prísnyim hodnotením kvality, účinnosti aj bezpečnosti. Nežiaduce účinky bývajú spravidla mierne a krátkodobé,“ objasňuje s tým, že riziká spojené so samotnou chrípkou sú neporovnateľne vyššie ako riziká očkovania.

„Očkovaním znižujete riziko ochorenia na chrípku a jej komplikácií, chránite svoje zdravie, pracovnú výkonnosť a pohodu počas jesene a zimy, pomáhate chrániť aj svoje okolie, kolegov a rodinných príslušníkov, očkovanie je rýchle, bezpečné a zaberie len pár minút,“ uviedol Olšavský.

text: TASR

ilustračné foto: TASR

Rokovania predsedníčky Najvyššieho správneho súdu SR so zástupcami akademickej obce

 12. 10. 2026, 0:00, Zdroj: najpravo.sk , Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika
Dosah: 871 GRP: 0,02 OTS: 0,00 AVE: 111 EUR

Rokovania predsedníčky Najvyššieho správneho súdu SR so zástupcami akademickej obce

Utorok, 13. október 2026 | meniny má Koloman , zajtra Boris

najpravo.sk • 12.10. 2026, 13:29

Predsedníčka najvyššieho správneho súdu v dňoch 30. 9. a 2. 10. 2026 po prvý raz vo funkcii prijala na pôde súdu dekana Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave a dekana Právnickej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Predsedníčka najvyššieho správneho súdu deklarovala ambíciu pokračovať v konštruktívnej spolupráci s oboma fakultami a v napĺňaní obsahu memoránd, ktoré najvyšší správny súd uzavrel s danými fakultami v predchádzajúcich rokoch.

Zdroj NSS SR

Ohodnoťte článok

Stáž namiesto diplomovky: študenti záujem majú, firmy však upozorňujú na svoje limity

 12. 10. 2026, 7:00, Zdroj: standard.sk , Autor: Miroslava Pavlíková, Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: vedenie UPJŠ OR vedenie Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Laura Hoľanová, hovorca UPJŠ OR hovorkyňa UPJŠ, UPJŠ, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika
Dosah: 25 694 GRP: 0,57 OTS: 0,01 AVE: 610 EUR

Stáž namiesto diplomovky: študenti záujem majú, firmy však upozorňujú na svoje limity

Umelá inteligencia dokáže napísať diplomovku, na stáži musí študent ukázať, čo vie. Jej úspech však závisí aj od ochoty firiem venovať mu čas. Školy upozorňujú na kapacity a náklady, rezort osobitnú finančnú podporu neplánuje.

Nový vysokoškolský zákon umožňuje študentom vybrať si medzi diplomovou prácou a záverečnou stážou. Pri bakalárskom štúdiu závisí možnosť voľby od konkrétneho programu.

Podľa Martina Bednárika, podpredsedu Študentskej rady vysokých škôl (ŠRVŠ) pre vzťahy s verejnosťou, študenti prejavujú rastúci záujem o flexibilnejšie ukončenie štúdia. Rada preto presadzovala túto možnosť pri tvorbe zákona.

Vyrieši sa problém s AI?

Ministerstvo školstva za hlavný cieľ označuje prepojenie štúdia s praxou a overenie schopností študenta v reálnom prostredí. „Rastúca dostupnosť nástrojov umelej inteligencie je taktiež jedným z dôvodov tejto legislatívnej zmeny,“ potvrdil pre Štandard rezort.

„Možnosť ukončiť štúdium záverečnou stážou môže odbúrať problém s prácami vygenerovanými nástrojmi generatívnej AI,“ hovorí pre Štandard Bednárík.

Zároveň však tvrdí, že školiteľ, ktorý priebežne sleduje vznik práce, dokáže odhaliť, či ide o vlastné myšlienky študenta.

Umelá inteligencia podľa neho mení aj požiadavky na absolventov a otvára diskusiu o zručnostiach, ktoré potrebujú. Nahradenie záverečnej práce stážou však podľa neho nevyrieši potrebu reagovať na nástup AI. Vysoké školy mu musia prispôbiť aj obsah študijných programov.

„Najmä v akademicky orientovaných študijných programoch preto záverečné práce zostávajú vhodnou formou,“ uvádza. Vysoké školy by na ne nemali rezignovať iba preto, že sa boja porušovania akademickej etiky, a generatívnu AI by mali integrovať v súlade so zachovanými princípmi akademickej integrity.

Študenti majú záujem, časť zostane pri diplomovke

Tento akademický rok môžu školy dobrovoľne ponúknuť stáž namiesto diplomovky. Od budúceho už musia. ŠRVŠ vidí hlavný prínos vo väčšej flexibilitě štúdia a jeho silnejšom prepojení s praxou. Podľa Bednárika je na Slovensku toto prepojenie slabšie než v priemere EÚ. Stáže tak môžu uľahčiť prechod do zamestnania.

Ako Bednárík konštatuje, záverečná stáž je prirodzenou voľbou najmä v profesijne orientovaných študijných programoch, keďže lepšie zohľadňuje charakter odboru a požiadavky trhu práce, a to napríklad v medicíne či učiteľstve, kde je praktická skúsenosť úzko prepojená s kvalitou budúceho výkonu povolania.

„Študenti sa z novozavedenej zmeny tešia,“ vraví pre Štandard Ingrid Lanczová, prodekanka pre vzdelávanie Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave. Viacerí považujú stáž za príjemnejší a modernejší spôsob absolvovania jednej zo štátnych skúšok.

Časť študentov však uprednostní diplomovku aj pre možnosť uznať ju ako rigoróznú prácu. Pri získavaní titulu JUDr. by tak nemuseli písať ďalšiu prácu, rigoróznú skúšku však absolvovať musia.

Na **Univerzite Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ)** v Košiciach zatiaľ vysokoškolákom nepredstavili ponuku stáží na akademický rok 2027/2028. Podľa hovorkyne **Laury Hoľanovej** však študenti dlhodobo prejavujú záujem o praktické vzdelávanie.

Záujem eviduje aj Fakulta managementu Univerzity Komenského v Bratislave. Podľa prodekana pre kvalitu a vzťahy s verejnosťou Jána Papulu študenti vnímajú stáž ako príležitosť preukázať schopnosti. Uvedomujú si však závislosť od ochoty organizácií uzatvoriť zmluvu a súhlasiť so zverejnením spracovaného záznamu zo záverečnej stáže.

Fakulta už uskutočnila prvé semináre s vysokoškolákmi aj celofakultné stretnutie učiteľov. Podľa Papulu nie je rozhodujúce, akú formu ukončenia štúdia si študenti vyberú. „Prioritne nám ide o zabezpečenie rovnocennej náročnosti a kvality aj vzhľadom na ich budúcu obhajobu na magisterských štátniciach,“ dodáva.

Pri bakalároch rozhoduje typ programu

Pri bakalárskych programoch, ktoré nie sú profesijne orientované, rozhoduje o zaradení záverečnej práce a stáže škola. Ak ponúkne obe možnosti, študent si vyberie jednu. Pri profesijne orientovaných programoch musí škola ponúknuť obe.

Na Ekonomickej fakulte Univerzity Mateja Bela (UMB) v Banskej Bystrici však zvolili inú cestu. Hoci študenti prejavili záujem o stáže už koncom minulého akademického roka, fakulta nimi bakalárske práce nenahradí.

Od septembra 2027 študenti namiesto bakalárskych prác absolvujú štátne skúšky vo forme prípadových štúdií. Pri riešení modelových situácií využijú poznatky získané počas štúdia.

„Jedným z dôvodov, ktoré nás viedli k tomu, že sme nezvolili možnosť výberu medzi bakalárskymi prácami či záverečnými stážami, je aj spätná väzba od zamestnávateľov, ktorí nám sami povedali, že kapacitne by to nedokázali zvládnuť,“ konkretizuje pre Štandard Michal Mešťan, dekan Ekonomickej fakulty UMB v Banskej Bystrici.

Aktuálne fakulta pracuje aj na systematickejšom zavádzaní praxe počas štúdia. „Takže si myslím, že študenti budú mať vytvorené dostatočné podmienky na to, aby sa mohli už počas bakalárskeho štúdia realizovať a získavať aj praktické skúsenosti,“ dodáva Mešťan.

Magistri musia mať na výber obe možnosti

Pri magisterskom a inžinierskom štúdiu budú mať študenti na výber diplomovú prácu alebo záverečnú stáž. Ekonomická fakulta UMB túto možnosť zavedie od septembra 2027.

„Avšak aj tu už máme spätnú väzbu od zamestnávateľov, že dopyt je z mnohých vysokých škôl a len veľmi ťažko dokážu vyhovieť všetkým,“ upozorňuje Mešťan.

Časť študentov podľa neho uprednostní diplomovku, ktorá tiež môže vzniknúť v spolupráci s podnikom. Firma navrhne tému a poskytne konzultanta. Študenta tak vedú odborníci z praxe aj vedúci práce z fakulty. Ide o dlhodobu využívanú formu spolupráce.

Kto zabezpečí stáž a financie?

Vysoké školy majú podľa ministerstva vytvárať príležitosti na stáže, miesto však nemusia zabezpečiť každému. „Ak sa kapacity na záverečnú stáž naplnia, študent si vyberie záverečnú prácu alebo si môže stáž zabezpečiť sám,“ uvádza rezort. Pracovisko musí škola schváliť.

Podľa **hovorkyne UPJŠ** Hoľanovej nestačí nájsť miesto. Študent potrebuje vysokoškolského konzultanta aj mentora na pracovisku, ktorý ho usmerňuje a poskytuje mu spätnú väzbu. Pre organizáciu to znamená časovú aj organizačnú záťaž.

„Pre dlhodobú udržateľnosť tohto modelu je však kľúčové aj systémové finančné a organizačné nastavenie podpory zo strany štátu,“ zdôrazňuje Hoľanová.

Ak sa práca mentora nezohľadní finančne, znížením iných povinností alebo ďalšou podporou, ochota pracovísk prijímať študentov môže podľa nej klesať. Tvrdí, že kvalitné stáže by preto nemali stáť predovšetkým na dobrovoľnosti a entuziazme jednotlivcov.

„Pre firmy to bude predstavovať záťaž a niektoré, najmä menšie spoločnosti nedokážu alokovať svojich zamestnancov v takom časovom rozsahu, ako si to stáže budú vyžadovať,“ dodáva Mešťan.

Univerzity podľa neho nebudú mať prostriedky na financovanie zamestnancov firiem. Obáva sa preto, že prípadné očakávania ministerstva o počte zapojených študentov sa nenaplnia.

„Tým, že spúšťame na našej fakulte možnosť výberu až od nasledujúceho akademického roka, aktuálne riešime, ako nastaviť tento proces tak, aby sme najmä študentom dokázali poskytnúť relevantnú možnosť absolvovania záverečnej stáže u tých zamestnávateľov, u ktorých to dáva zmysel,“ dodáva.

Fakulty sa v otázke nákladov líšia

Časová náročnosť stáže má byť porovnateľná s vypracovaním záverečnej práce. Právnická fakulta Trnavskej univerzity stanovila rozsah 250 hodín, z toho najmenej 150 na pracovisku prijímajúcej inštitúcie.

Podľa prodekanke Lanczovej fakulta nemá vlastné prostriedky na zabezpečenie stáží. Spolupracuje však s pracoviskami, ktoré oslovuje študent. Pre tých, ktorí stáž nechcú alebo nemôžu absolvovať, má dostatok školiteľov diplomových prác.

Ak stáž nebude možné uskutočniť alebo dokončiť, fakulta podľa Lanczovej zabezpečí overenie požadovaných vedomostí a zručností. Tvrdí, že tento postup nevyžaduje financovanie, a preto nedostatok vlastných prostriedkov neovplyvní počet miest ani kvalitu stáží.

„Keďže pôsobieme v študijnom odbore ekonómia a manažment a stáže budú zamerané na riešenie problémov alebo výziev v konkrétnych spoločnostiach či inštitúciách, nevzniknú nám s touto zmenou žiadne dodatočné priame náklady,“ objasňuje situáciu na Fakulte managementu UK Papula.

Náročnejšia bude podľa neho administratíva spojená s novými povinnosťami. Verí však, že digitalizácia túto záťaž zmierni.

Stáž musí byť dostupná pre všetkých študentov

Za jednu z hlavných výziev považuje ŠRVŠ riziko nerovnej dostupnosti kvalitných stáží. „Nemala by závisieť od miesta štúdia, sociálnej situácie, osobných kontaktov ani od toho, či si ju môže študentka alebo študent dovoliť,“ spresňuje Bednárík a spomína dochádzanie do

miesta jej výkonu alebo dočasné bývanie v inom meste, s ktorými sú spojené isté náklady.

Náročnejšie môže byť zabezpečenie stáží v špecializovaných oblastiach či na pracoviskách s osobitnými podmienkami vstupu, napríklad v bezpečnostných zložkách alebo pri práci s utajovanými skutočnosťami. Škola by podľa Bednárika mala zodpovedať za dostupnosť stáží, ich kvalitu, odborné **vedenie** a hodnotenie.

„Z pozície ŠRVŠ by sme zároveň chceli odporučiť, aby sa náklady spojené s absolvovaním praxe študujúcim hradili,“ vraví Bednárík s tým, že sa to týka napríklad cesty do miesta výkonu praxe, prípadne ďalších nevyhnutných nákladov alebo poskytnutia teplého jedla.

„Rezort v súčasnosti neplánuje osobitné finančné opatrenie na odmeňovanie vysokoškolských učiteľov či zodpovedných osôb za zabezpečovanie záverečných stáží,“ spresňuje pre Štandard odbor komunikácie a marketingu ministerstva školstva.

V prípade vysokej školy zároveň rezort nepredpokladá potrebu navyšovania počtu zamestnancov. Záverečná stáž je podľa neho alternatívou k záverečnej práci, takže v konkrétnom prípade zamestnanec, ktorý by bol školiteľom záverečnej práce, plní úlohu konzultanta záverečnej stáže.

„Záverečná stáž zároveň prináša prínos aj pre pracovisko, ktoré študenta prijíma – získava možnosť zapojiť študenta do svojej činnosti a zároveň si overiť jeho potenciál pre budúce pracovné uplatnenie,“ vysvetľuje tlačový odbor.

Ak sa podľa neho vysoká škola alebo jej fakulta rozhodne, je možné podmienky spolupráce vrátane prípadnej odplaty upraviť zmluvou o praktickej výučbe.

Ďalšie podmienky stáží ponecháva rezort na vysokých školách, aby ich mohli prispôsobiť špecifikám jednotlivých študijných programov.

Ministerstvo školstva spolu s Republikovou úniou zamestnávateľov (RÚZ) pripravuje online nástroj na vyhľadávanie stáží a podnikových štipendií. Má prepájať študentov, vysoké školy a firmy. Študenti si na platforme budú môcť vyhľadávať konkrétne príležitosti, zamestnávateľa vhodných uchádzačov a vysoké školy partnerov na spoluprácu.

„Na príprave platformy pracujeme a počítame s jej pilotným nasadením v letnom semestri akademického roka 2026/2027,“ objasňuje rezort, ktorý platformu plánuje podrobnejšie predstaviť 20. októbra na konferencii GradeUP v Nitre.

Štandard oslovil aj RÚZ. Hovorkyňa Petra Podhorcová uviedla, že tému interne prediskutovali, zatiaľ však nemajú dostatok informácií na zodpovedanie otázok.

Autor: Miroslava Pavlíková

Očkovanie

12. 10. 2026, 9:00, Zdroj: bleskovky.zoznam.sk, Vydavateľ: Zoznam, s.r.o., Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika
Dosah: 8 397 GRP: 0,19 OTS: 0,00 AVE: 218 EUR

Očkovanie

Chrípka nie je bežné nachladnutie, ale môže viesť k vysokým horúčkam, dlhodobej pracovnej neschopnosti či v niektorých prípadoch k závažným zdravotným komplikáciám. Najlepšou dlhodobou ochranou je každoročné očkovanie. Prednosta Kliniky všeobecného lekárstva Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika** a Fakultnej nemocnice Agel Košice-Šaca Lukáš Olšavský vysvetľuje, čo je chrípka a vyvracia najčastejšie mýty.

Zdravý človek očkovanie nepotrebuje a vakcína spôsobuje chrípku. Lekár vysvetľuje, prečo ide o mýty

12. 10. 2026, 10:49, Zdroj: ta3.com, Vydavateľ: C.E.N. s.r.o., Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika
Dosah: 119 490 GRP: 2,66 OTS: 0,03 AVE: 1542 EUR

Zdravý človek očkovanie nepotrebuje a vakcína spôsobuje chrípku. Lekár vysvetľuje, prečo ide o mýty

Chrípka nie je bežné nachladnutie, ale môže viesť k vysokým horúčkam, dlhodobej pracovnej neschopnosti či v niektorých prípadoch k závažným zdravotným komplikáciám. Najlepšou dlhodobou ochranou je každoročné očkovanie. Prednosta Kliniky všeobecného lekárstva Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika** a Fakultnej nemocnice Agel Košice-Šaca Lukáš Olšavský vysvetľuje, čo je chrípka a vyvracia najčastejšie mýty.

ilustračná fotografia

Definuje ju ako akútnu, vysoko nákazlivú infekciu dýchacích ciest, ktorá je spôsobená vírusmi influenza, najmä A a B. Predovšetkým sa prenáša drobnými časticami uvoľnenými pri kašli, kýchaní, rozprávaní či blízkom kontakte. Obdobie od nakazenia po prvé príznaky býva približne jeden až štyri dni. Začína sa horúčkou alebo zimnicou, bolesťou hlavy, svalov a kĺbov či výraznou únavou. Väčšina ľudí sa podľa neho zotaví približne do týždňa, kašeľ a slabosť však môžu pretrvávať dlhšie.

Ochorenie môže viesť k vírusovému alebo následnému bakteriálnemu zápalu pľúc, zhoršeniu astmy, chronickej obštrukčnej choroby pľúc, srdcovému zlyhávaniu či cukrovke. Medzi najzraniteľnejšie skupiny patria napríklad ľudia vo vyššom veku, malé deti, tehotné ženy či osoby s oslabenou imunitou. Zatiaľ čo nádcha začína postupne a dominuje u nej upchatý nos, chrípka nastupuje náhle.

Základom liečby je pokoj

Pri ľahkom priebehu chrípky je podľa neho základom liečby pokoj na lôžku, dostatok tekutín a antipyretiká na tlmenie horúčky a bolesti, pričom antibiotiká sú účinné len pri bakteriálnej komplikácii potvrdennej CRP testom. „Antivirotiká sú lieky, ktoré brzdia rozmnožovanie vírusu. Najväčší prínos majú pri začatí do 48 hodín od vzniku ťažkostí, no pri hospitalizovaných, ťažko chorých alebo rizikových pacientoch sa podávajú čo najskôr alebo aj neskôr,“ tvrdí Olšovský a pripomína, že najúčinnějšíou prevenciou zostáva každoročné jesenné očkovanie.

Protilátky sa podľa neho vytvárajú 10 až 14 dní, preto sa v Európe očkuje spravidla počas mesiacov september a október. Vakcinácia môže mať význam aj neskôr, ak vírus ešte cirkuluje.

Ak človek po očkovaní dostane chrípku, neznamená to, že ju vyvolala vakcína - tá sama o sebe ochorenie nespôsobuje. „Obsahuje inaktivované alebo presne definované časti vírusu, ktoré sa nedokážu množiť,“ dodáva Olšovský s tým, že po očkovaní sa môže objaviť mierna bolesť v mieste vpichu, krátkodobá únava či zvýšená teplota, čo je prirodzenou reakciou imunitného systému. Ak človek ochorie krátko po očkovaní, najčastejšie sa nakazil ešte pred vytvorením ochranných protilátok alebo môže ísť o iné vírusové ochorenie.

Aj zdravý človek potrebuje očkovanie

Mýtus, že zdravý a aktívny človek očkovanie nepotrebuje, vyvracia Olšovský tým, že očkovanie nie je len ochranou jednotlivca, ale prejavom zodpovednosti voči okoliu. Avšak dodáva, že žiadna vakcína neposkytuje absolútnu ochranu. Podľa neho je jej cieľom predovšetkým výrazne znížiť riziko závažného priebehu ochorenia.

Na otázku, či sú vakcíny bezpečné, odpovedá prednosta, že patria medzi dlhodobo používané a dôkladne sledované očkovacie látky. „Pred uvedením do používania prechádzajú prísnyim hodnotením kvality, účinnosti aj bezpečnosti. Nežiaduce účinky bývajú spravidla mierne a krátkodobé,“ objasňuje s tým, že riziká spojené so samotnou chrípkou sú neporovnateľne vyššie ako riziká očkovania.

„Očkovaním znižujete riziko ochorenia na chrípku a jej komplikácií, chránite svoje zdravie, pracovnú výkonnosť a pohodu počas jesene a zimy, pomáhate chrániť aj svoje okolie, kolegov a rodinných príslušníkov, očkovanie je rýchle, bezpečné a zaberie len pár minút,“ uviedol Olšovský.

Jesenná vlna ochorení nastupuje, v lekárňach aj ambulanciách chýbajú detské vakcíny. Pozrite si reportáž:

Autor: TASR

Chrípka alebo len obyčajná nádcha? Odborníci radia, ako ich od seba zaručene rozoznáte

 12. 10. 2026, 10:54, Zdroj: najmama.aktuality.sk , Vydavateľ: Ringier Slovakia Media s.r.o., Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika

Dosah: 15 905 GRP: 0,35 OTS: 0,00 AVE: 515 EUR

Chrípka alebo len obyčajná nádcha? Odborníci radia, ako ich od seba zaručene rozoznáte

S príchodom chladnejších dní sa opäť začína sezóna respiračných ochorení.

Ako rozoznať chrípku od nádchy;

kto je najviac v ohrození;

kedy majú zmysel antibiotiká;

ako správne postupovať pri domácej liečbe;

prečo na bežnú chrípku lieky z lekárne nefungujú;

odborník rázne vyvracia mýtus, že vakcína samotná spôsobuje ochorenie.

Chríпка nie je bežné nachladnutie, ale môže viesť k vysokým horúčkam, dlhodobej pracovnej neschopnosti či v niektorých prípadoch k závažným zdravotným komplikáciám. Najlepšou dlhodobou ochranou je každoročné očkovanie.

Prednosta Kliniky všeobecného lekárstva Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika** a Fakultnej nemocnice Agel Košice-Šaca Lukáš Olšavský vysvetľuje, čo je chrípka a vyvracia najčastejšie mýty.

Sledujte tieto príznaky

Definuje ju ako akútnu, vysoko nákazlivú infekciu dýchacích ciest, ktorá je spôsobená vírusmi influenza, najmä A a B. Predovšetkým sa prenáša drobnými časticami uvoľnenými pri kašli, kýchaní, rozprávaní či blízkom kontakte.

Obdobie od nakazenia po prvé príznaky býva približne jeden až štyri dni. Začína sa horúčkou alebo zimnicou, bolesťou hlavy, svalov a kĺbov či výraznou únavou. Väčšina ľudí sa podľa neho zotaví približne do týždňa, kašeľ a slabosť však môžu pretrvávať dlhšie.

Ochorenie môže viesť k vírusovému alebo následnému bakteriálnemu zápalu pľúc, zhoršeniu astmy, chronickej obštrukčnej choroby pľúc, srdcovému zlyhávaniu či cukrovke.

Medzi najzraniteľnejšie skupiny patria napríklad ľudia vo vyššom veku, malé deti, tehotné ženy či osoby s oslabenou imunitou. Zatiaľ čo nádcha začína postupne a dominuje u nej upchatý nos, chrípka nastupuje náhle.

Medzi najzraniteľnejšie skupiny patria napríklad ľudia vo vyššom veku, malé deti, tehotné ženy či osoby s oslabenou imunitou

Zdroj: istock

GALÉRIA

Kedy majú zmysel antibiotiká?

Pri ľahkom priebehu chrípky je podľa neho základom liečby pokoj na lôžku, dostatok tekutín a antipyretiká na tlmenie horúčky a bolesti, pričom antibiotiká sú účinné len pri bakteriálnej komplikácii potvrdenej CRP testom.

„Antivirotiká sú lieky, ktoré brzdia rozmnožovanie vírusu. Najväčší prínos majú pri začatí do 48 hodín od vzniku ťažkostí, no pri hospitalizovaných, ťažko chorých alebo rizikových pacientoch sa podávajú čo najskôr alebo aj neskôr,“ tvrdí Olšavský a pripomína, že najúčinnějšíou prevenciou zostáva každoročné jesenné očkovanie.

Prečo je dobré očkovanie?

Protilátky sa podľa neho vytvárajú 10 až 14 dní, preto sa v Európe očkuje spravidla počas mesiacov september a október. Vakcinácia môže mať význam aj neskôr, ak vírus ešte cirkuluje.

Ak človek po očkovaní dostane chrípku, neznamená to, že ju vyvolala vakcína - tá sama o sebe ochorenie nespôsobuje.

„Obsahuje inaktivované alebo presne definované časti vírusu, ktoré sa nedokážu množiť,“ dodáva Olšavský s tým, že po očkovaní sa môže objaviť mierna bolesť v mieste vpichu, krátkodobá únava či zvýšená teplota, čo je prirodzenou reakciou imunitného systému. Ak človek ochorie krátko po očkovaní, najčastejšie sa nakazil ešte pred vytvorením ochranných protilátok alebo môže ísť o iné vírusové ochorenie.

Chrániť by sa mali aj zdraví ľudia

Mýtus, že zdravý a aktívny človek očkovanie nepotrebuje, vyvracia Olšavský tým, že očkovanie nie je len ochranou jednotlivca, ale prejavom zodpovednosti voči okoliu. Avšak dodáva, že žiadna vakcína neposkytuje absolútnu ochranu. Podľa neho je jej cieľom predovšetkým výrazne znížiť riziko závažného priebehu ochorenia.

Na otázku, či sú vakcíny bezpečné, odpovedá prednosta, že patria medzi dlhodobo používané a dôkladne sledované očkovacie látky.

„Pred uvedením do používania prechádzajú prísnyim hodnotením kvality, účinnosti aj bezpečnosti. Nežiaduce účinky bývajú spravidla mierne a krátkodobé,“ objasňuje s tým, že riziká spojené so samotnou chrípkou sú neporovnateľne vyššie ako riziká očkovania.

„Očkovaním znižujete riziko ochorenia na chrípku a jej komplikácií, chránite svoje zdravie, pracovnú výkonnosť a pohodu počas jesene a zimy, pomáhate chrániť aj svoje okolie, kolegov a rodinných príslušníkov, očkovanie je rýchle, bezpečné a zaberie len pár minút,“ uviedol Olšavský.

Až 8 chorôb ročne u detí

Skúste si choroby dieťaťa značiť. Škôlkar alebo školák môže mať 4 až 8 epizód ľahkého infekčného ochorenia ročne, teda mať sopeľ, kašeľ či zvýšenú teplotu, ktoré trvajú 7 až 10 dní. To, v akej sile a ako dlho bude choroba trvať závisí od mnohých faktorov ako je genetika, vírusová nálož, imunita či očkovania.

„Pokiaľ by dieťa bolo choré každý mesiac, je vhodné vyšetrenie u imunológa, či nie je prítomná porucha imunity,“ povedala detská lekárka Monika Michňová pre Najmama.sk.

Ľahšie choroby ako sú sopeľ, kašeľ a horúčka rodič zvládne bez problémov vyriešiť doma, bez zásahu lekára.

„Dokážete si pomôcť v domácich podmienkach a dostupnými liekmi, odľahčuje sa zdravotný systém a zároveň je to aj váš komfort, samozrejme pokiaľ sa to dá,“ uviedla lekárka. Samozrejme, ak sa priebeh ochorenia nezlepšuje alebo sa zhorší, navštívte pediatra.

Detská lekárka Monika Michňová odporúča, ako postupovať pri chorobe a ako čo najlepšie zmierniť príznaky ochorenia.

Toto je 5 vecí, ktoré majte doma vždy pripravené, pre prípad, že sa u vás opäť začnú objavovať soplíky:

1. Antipyretiká – lieky proti bolesti a horúčke – sirupy a čapíky - Nie je nič horšie ako keď má vaše dieťa o jednej v noci 39,5°C a vy doma nemáte žiadne lieky na zníženie teploty
2. Elektrický inhalátor a roztok do inhalátora – na trhu sú rôzne inhalátory určené pre deti, ktoré sa im budú vizuálne páčiť. Ako roztok sa používa minerálna voda Vincentka alebo kvapky z lekárne
3. Konvička – slúži na prepláchnutie nosa a jeho vyčistenie
4. Izotonický roztok – používa sa pri prevencii
5. Vitamíny – doplňte deťom do stravy rôzne vitamíny, napríklad vo forme sirupov, hlavne vitamíny C a D, multivitamín a na podporu imunity

Video sa načítava...

Autor: Najmama.sk

Slovenský projekt AI Holopresence je vo finále REGIOSTARS

 12. 10. 2026, 13:06, Zdroj: zmos.sk , Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika
Dosah: 285 GRP: 0,01 OTS: 0,00 AVE: 80 EUR

Slovenský projekt AI Holopresence je vo finále REGIOSTARS

Bratislava - 12. októbra 2026 - Európska komisia prostredníctvom cien REGIOSTARS každoročne oceňuje výnimočné projekty financované z fondov Európskej únie, ktoré prinášajú výrazný a dlhodobý úžitok európskym regiónom.

Do aktuálneho ročníka sa prihlásilo rekordných 274 projektov, z ktorých odborná porota vybrala 25 finalistov v piatich kategóriách.

Slovenský projekt AI Holopresence súťaží v kategórii A Competitive and Smart Europe – Konkurencieschopná a inteligentná Európa. Technológiu vyvinula spoločnosť MATSUKO v spolupráci s **Univerzitou Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** s podporou Európskeho fondu regionálneho rozvoja. Pomocou generatívnej umelej inteligencie vytvára fotorealistické trojrozmerné zobrazenie človeka a umožňuje ľuďom stretávať sa v rozšírenej realite.

Výsledkom projektu sú tri patentové prihlášky a produkt pripravený na trh, ktorý sa už využíva v priemyselných školeniach, vo vzdelávaní, pri spolupráci na diaľku aj v európskom projekte 6GXR. Projekt predstavuje príklad prepojenia slovenského výskumu a podnikateľského prostredia s podporou európskych zdrojov.

Popri hodnotení odbornej poroty môže o držiteľovi Ceny verejnosti rozhodnúť aj široká verejnosť. ZMOS pozýva mestá, obce a ich obyvateľov, aby sa do hlasovania zapojili a podporili slovenský projekt.

Hlasovať môžete tak, že v kategórii 1 – A Competitive and Smart Europe vyberiete projekt AI Holopresence a potvrdíte svoj hlas. Hlasovanie sa končí 14. októbra 2026 o 12.00 hod.

Autor: Združenie miest a obcí Slovenska

Pediatier: Obal nás ľahko zláka, probiotiká nie sú univerzálny liek. Stretávam sa s viacerými mýtmi

12. 10. 2026, 14:00, Zdroj: mediaweb.hnonline.sk Vydavateľ: MAFRA Slovakia, a.s., Autor: Peter Lošonský, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika
Dosah: 996 GRP: 0,02 OTS: 0,00 AVE: 2160 EUR

Pediatier: Obal nás ľahko zláka, probiotiká nie sú univerzálny liek. Stretávam sa s viacerými mýtmi

Hovoríme už aj o prebiotikách, synbiotikách či postbiotikách.

V seriáli Zdravotníckych novín predstavujeme odborné spoločnosti. Svoj pohľad nám prezentoval aj doc. MUDr. Milan Kuchta, CSc., prezident Slovenskej spoločnosti pre probiotiká, ktorý pôsobí na Lekárskej fakulte **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Aké sú hlavné tohtoročné aktivity vašej odbornej spoločnosti a koľko má členov?

Slovenská spoločnosť pre probiotiká (SSPP) je interdisciplinárna odborná spoločnosť – problematika probiotík a mikrobiómu presahuje hranice jednotlivých medicínskych odborov. Združujeme odborníkov najmä z pediatrie, gastroenterológie, alergológie a klinickej imunológie, všeobecného lekárstva, ale aj ďalších oblastí medicíny a biologických vied. Spoločnosť má v súčasnosti vyše 100 registrovaných členov.

SSPP oficiálne vznikla v roku 2008, jej korene však siahajú až k začiatkom spolupráce odborníkov v oblasti probiotík a k prvým medzinárodným probiotickým konferenciám (IPC) organizovaným v Košiciach od začiatku tohto storočia. Máme teda za sebou takmer štvrté storočia kontinuálnej činnosti.

Našou hlavnou úlohou zostáva odborné vzdelávanie a sprostredkovanie vedecky podložených poznatkov o probiotikách a mikrobióme/mikrobiote. Je to o to dôležitejšie, že táto oblasť sa veľmi rýchlo rozvíja a zároveň je vystavená silnému komerčnému tlaku. Snažíme sa preto rozlišovať medzi tým, čo je biologicky zaujímavé, čo už bolo klinicky dokázané a čo je zatiaľ iba príslubom do budúcnosti.

V článku sa ešte dočítate:

Ako sa mení výskum mikrobiómu a čo to môže znamenať pre liečbu pacientov.

Kedy majú probiotiká skutočný účinok a ktoré tvrdenia o nich sú iba mýty.

Ako vníma naše zdravotníctvo a čo v ňom treba zmeniť.

Dostupné pre predplatiteľov

V roku 2026 nemala SSPP výrazné samostatné podujatie, ale vykonávala priebežnú odbornú a edukačnú činnosť, ako je vydávanie newsletterov, organizovanie odborných seminárov a webinárov či vypracovávanie odborných stanovísk.

Aké sú nové technológie a trendy v liečebných postupoch?

Najväčšou zmenou je posun od všeobecného pojmu „probiotiká“ k oveľa

širšiemu poznaniu ľudského mikrobiómu. Moderné metódy nám umožňujú skúmať nielen to, ktoré mikroorganizmy v našom organizme žijú, ale čoraz viac aj to, čo robia a ako komunikujú s imunitným systémom a metabolizmom človeka.

V spotrebe antibiotík sú veľké rozdiely. Pri mäse či mlieku treba dodržiavať viaceré zásady

Rozširuje sa aj spektrum možností ovplyvnenia mikrobiómu – popri probiotikách hovoríme už aj o prebiotikách, synbiotikách či postbiotikách. Perspektívou je cielenejšia, možno až individualizovaná modulácia mikrobiómu. Musíme však odlišovať perspektívny výskum od postupov, ktoré už majú dostatočné dôkazy na využitie v bežnej klinickej praxi.

Kedy má podľa vás užívanie probiotík najväčší význam?

Probiotiká majú najväčší význam tam, kde máme pre konkrétny mikroorganizmus alebo kmeň a konkrétnu klinickú situáciu kvalitné dôkazy o účinnosti. To je veľmi dôležité, pretože probiotiká nemožno posudzovať ako jednu homogénnu skupinu.

V mori probiotických doplnkov sa ľahko necháme zlákať obalom, marketingovými frázami či príslubmi zázračných účinkov. No skutočná kvalita sa neskrýva v dizajne krabíčky, ale v skúsenostiach a validných výsledkoch z reálnych vedeckých štúdií.

doc. MUDr. Milan Kuchta, CSc.

Archív M. K.

Aké sú najčastejšie mýty o probiotikách, s ktorými sa stretávate?

Najčastejším mýtom o probiotikách je zrejme predstava, že všetky probiotiká sú rovnaké a fungujú rovnako, prípadne že ide o univerzálny liek na akékoľvek tráviace ťažkosti. Nie je to tak. Účinok jedného kmeňa nemožno automaticky preniesť na iný kmeň alebo iný prípravok. Rovnako neplatí, že prípravok s najväčším počtom mikroorganizmov alebo najväčším počtom kmeňov musí byť automaticky najlepší.

Druhým extrémom sú očakávania, že ovplyvnením mikrobiómu dokážeme liečiť takmer všetko. Mikrobióm nepochybne súvisí s množstvom fyziologických aj patologických procesov, ale samotná súvislosť ešte neznamená, že jeho ovplyvnenie probiotikom bude aj účinnou liečbou. V medicíne totiž nestačí, aby niečo dávalo biologický zmysel – musíme mať dôkaz, že to skutočne pomáha pacientovi.

Nedostatok lekárov je rôznorodý aj v závislosti od jednotlivých odborností. Ako je to vo vašom odbore a ako to riešite?

„Probiotiká“ nie sú samostatným medicínskym odborom, preto sa nás nedostatok lekárov dotýka prostredníctvom jednotlivých špecializácií, z ktorých naši členovia prichádzajú. Ako pediater však veľmi intenzívne vnímam najmä personálnu situáciu v pediatrii, starnutie lekárov v ambulantnej sfére a regionálne rozdiely v ich dostupnosti.

Nestačí pritom mladých lekárov iba vychovať a vzdelávať. Musíme vytvoriť podmienky, aby chceli na Slovensku zostať a aby mali perspektívu odborného rastu. Úlohu odborných spoločností vidím práve vo vzdelávaní, prepájaní generácií a v tom, aby mladí kolegovia mali prístup k súčasným poznatkom a naučili sa ich kriticky hodnotiť a následne efektívne využiť.

Interdisciplinárne odborné spoločnosti, akou je aj naša, môžu navyše prinášať komplexnejší pohľad na pacienta a prepájať poznatky, ktoré často presahujú hranice jednej špecializácie.

Ako celkovo hodnotíte situáciu v našom zdravotníctve? Čo by mu najviac pomohlo?

Slovenské zdravotníctvo má veľa kvalitných a skúsených zdravotníkov a pracovísk, ktoré poskytujú starostlivosť na veľmi dobrej úrovni. Problémom je skôr systém, v ktorom pracujú – nedostatok a starnutie personálu, výrazné regionálne rozdiely v dostupnosti zdravotnej starostlivosti, administratívna záťaž, nedostatočná digitalizácia a najmä chýbajúce dlhodobé plánovanie podľa reálnych potrieb obyvateľstva.

Ako pediater to vidím veľmi konkrétne. Nestačí vedieť, koľko lekárov máme dnes. Potrebujeme vedieť, koľko pediatrov, všeobecných lekárov a jednotlivých špecialistov budeme potrebovať o päť či desať rokov a najmä kde ich budeme potrebovať.

Do plánovania musíme premietnuť demografický vývoj, starnutie lekárov, regionálne rozdiely, ale aj meniace sa potreby pacientov. V pediatrii napríklad klesá pôrodnosť, na druhej strane pribúdajú deti s chronickými ochoreniami, rastú nároky v oblasti duševného zdravia a musíme riešiť aj prechod chronicky chorých detí do starostlivosti medicíny dospelých.

Nášmu zdravotníctvu chýbajú „svaly“ a „nervový systém“, hovorí popredný hematológ

Nemyslím si preto, že existuje jedno „zázračné“ opatrenie, ktoré slovenské zdravotníctvo napraví. Potrebujeme súbor konkrétnych a navzájom nadväzujúcich krokov – plánovať personálne kapacity podľa potrieb jednotlivých regiónov, udržať a motivovať zdravotníkov, znížiť zbytočnú administratívu, zabezpečiť funkčnú digitalizáciu a posilniť primárnu starostlivosť a prevenciu.

A práve prevenciu stále trochu podceňujeme. Z pohľadu pediatra veľmi dobre vidíme, že mnohé zdravotné problémy dospelého veku majú svoje korene už v detstve. Investícia do zdravia dieťaťa, jeho rodiny a do zdravotnej gramotnosti preto nie je iba výdavkom dnešného zdravotníctva, ale investíciou do zdravotného stavu populácie na ďalšie desaťročia.

Autor: Peter Lošonský

Chríпка nie je obyčajné nachladnutie: Ako sa chrániť pred komplikáciami?

12. 10. 2026, 14:20, Zdroj: netky.sk , Autor: Viktória Liptáková, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Lekárska fakulta UPJŠ
Dosah: 1 897 GRP: 0,04 OTS: 0,00 AVE: 214 EUR

Chríпка nie je obyčajné nachladnutie: Ako sa chrániť pred komplikáciami?

BRATISLAVA - Chríпка môže spôsobiť vysoké horúčky, výraznú únavu aj vážne zdravotné komplikácie. Prednosta Kliniky všeobecného lekárstva **Lekárskej fakulty UPJŠ** a Fakultnej nemocnice AGEL Košice-Šaca Lukáš Olšavský vysvetlil, ako rozpoznať ochorenie, kedy pomáhajú antivirová a prečo zostáva najúčinnnejšou prevenciou každoročné očkovanie.

Chríпка nie je obyčajné nachladnutie. Ide o akútnu a vysoko nákazlivú infekciu dýchacích ciest, ktorá môže viesť k vysokým horúčkam, dlhodobej pracovnej neschopnosti a v niektorých prípadoch aj k závažným zdravotným komplikáciám.

Prednosta Kliniky všeobecného lekárstva Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika** a Fakultnej nemocnice AGEL Košice-Šaca Lukáš Olšavský upozorňuje, že dôležité je vedieť rozpoznať príznaky ochorenia, správne postupovať pri liečbe a nepodceňovať prevenciu.

Chrípku spôsobujú vírusy influenza, najmä typu A a B. Prenáša sa predovšetkým drobnými časticami, ktoré sa uvoľňujú pri kašli, kýchaní či rozprávaní, ale aj pri blízkom kontakte s nakazeným človekom.

Od infikovania po objavenie prvých príznakov zvyčajne uplynie jeden až štyri dni. Ochorenie sa často začína náhle, horúčkou alebo zimnicou, bolesťami hlavy, svalov a kĺbov či výraznou únavou. Väčšina ľudí sa zotaví približne do týždňa, kašeľ a slabosť však môžu pretrvávať dlhšie.

Od bežného nachladnutia sa chrípka líši najmä rýchlym nástupom príznakov a celkovou intenzitou ťažkostí. Kým nádcha sa často začína postupne a dominuje pri nej upchatý nos, chrípka môže človeka vyradiť z bežného fungovania v priebehu krátkeho času.

U niektorých pacientov navyše hrozia komplikácie, ako sú vírusový alebo následný bakteriálny zápal pľúc, zhoršenie astmy či chronickej obštrukčnej choroby pľúc, srdcové zlyhávanie alebo zhoršenie cukrovky. Zvýšené riziko závažného priebehu majú najmä seniori, malé deti, tehotné ženy a ľudia s oslabenou imunitou.

Pri ľahšom priebehu ochorenia je základom liečby pokoj na lôžku, dostatok tekutín a lieky na zníženie horúčky a zmiernenie bolesti. Antibiotiká proti vírusom neúčinkujú a používajú sa iba v prípade bakteriálnej komplikácie, ktorú treba potvrdiť a posúdiť. V niektorých situáciách môžu pomôcť antivirové lieky, ktoré brzdia rozmnožovanie vírusu.

„Antivirové lieky, ktoré brzdia rozmnožovanie vírusu. Najväčší prínos majú pri začatí do 48 hodín od vzniku ťažkostí, no pri hospitalizovaných, ťažko chorých alebo rizikových pacientoch sa podávajú čo najskôr alebo aj neskôr,“ vysvetľuje Olšavský.

Za najúčinnější dlhodobú ochranu pred chrípkou považuje každoročné očkovanie, ktoré sa v Európe spravidla vykonáva v septembri a októbri. Telo potrebuje približne 10 až 14 dní na vytvorenie ochranných protilátok. Očkovanie však môže mať význam aj neskôr, pokiaľ vírusy chrípky stále cirkulujú.

Lekár zároveň vyvracia častý mýtus, že človek môže po očkovaní dostať chrípku priamo z vakcíny. „Obsahuje inaktivované alebo presne definované časti vírusu, ktoré sa nedokážu množiť,“ dodáva Olšavský.

Po očkovaní sa môže objaviť mierna bolesť v mieste vpichu, krátkodobá únava alebo zvýšená teplota. Ide o bežnú reakciu imunitného systému. Ak človek ochorie krátko po vakcinácii, mohol sa nakaziť ešte pred vytvorením ochranných protilátok alebo môže ísť o iné vírusové ochorenie.

Očkovanie podľa Olšovského nie je určené len ľuďom, ktorí patria do rizikových skupín. Aj zdravý a aktívny človek môže chrípku dostať a preniesť ju na svojich blízkych. Hoci vakcína neposkytuje absolútnu ochranu pred ochorením, jej cieľom je predovšetkým výrazne znížiť riziko závažného priebehu a komplikácií.

Prednosta zdôrazňuje aj bezpečnosť vakcín, ktoré podľa neho patria medzi dlhodobo používané a dôkladne sledované očkovacie látky. „Pred uvedením do používania prechádzajú prísnyim hodnotením kvality, účinnosti aj bezpečnosti. Nežiaduce účinky bývajú spravidla mierne a krátkodobé,“ objasňuje. Riziká spojené so samotným ochorením sú podľa neho výrazne vyššie než riziká očkovania.

„Očkovaním znižujete riziko ochorenia na chrípku a jej komplikácií, chránite svoje zdravie, pracovnú výkonnosť a pohodu počas jesene a zimy, pomáhate chrániť aj svoje okolie, kolegov a rodinných príslušníkov, očkovanie je rýchle, bezpečné a zaberie len pár minút,“ uviedol Olšovský.

Autor: Viktória Liptáková

Mladý lekár z Košíc zabodoval s výskumom na medzinárodnej konferencii, obyvatelia mu posielajú povzbudzujúce odkazy

12. 10. 2026, 17:20, Zdroj: koscak.sk, Autor: Alexandra Hrešková, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Jana Kaľuchová, UPJŠ, Lekárska fakulta UPJŠ
Dosah: 11 188 GRP: 0,25 OTS: 0,00 AVE: 452 EUR

Mladý lekár z Košíc zabodoval s výskumom na medzinárodnej konferencii, obyvatelia mu posielajú povzbudzujúce odkazy

Rozhodnutie študovať medicínu a stať sa lekárom si vyžaduje veľa odhodlania, trpezlivosti aj ochoty pomáhať druhým. Pre mnohých je to viac než povolanie – je to poslanie, ktoré prináša zodpovednosť za ľudské zdravie a životy. Svoje miesto v ňom má aj výskum, ktorý hľadá nové možnosti liečby.

Jedným z mladých odborníkov, ktorí sa venujú medicínskemu výskumu, je Dávid Adandědjanov z I. chirurgickej kliniky **Lekárskej fakulty UPJŠ** a Univerzitnej nemocnice L. Pasteura v Košiciach. Na XVIII. ročníku Interaktívnej konferencie mladých vedcov PREVEDA 2026 získal hlavnú cenu v sekcii Základná a klinická medicína. Odbornú porotu zaujal v konkurencii 105 výskumníkov zo Slovenska aj zo zahraničia.

Výskum vedie významná profesorka

Ocenená práca sa venuje mimotelovej liečbe obličkových štepov od septických darcov. „ Jeho cieľom je preskúmať účinnosť a bezpečnosť hypotermickej strojovej perfúzie kombinovanej s antibiotikami, “ uviedla **Lekárska fakulta UPJŠ** v príspevku. Výskum sa uskutočňuje na prasacom modeli a sleduje, či by tento postup mohol v budúcnosti rozšíriť možnosti využitia orgánov od rizikových darcov.

Lekárska fakulta vo svojom príspevku priblížila aj širší zámer projektu . „ Táto metóda by v budúcnosti mohla prispieť k rozšíreniu možnosti využitia orgánov od rizikových darcov a k ďalšiemu rozvoju transplantačnej medicíny, “ uviedla. Výskum sa realizuje v rámci spoločného projektu Agentúry na podporu výskumu a vývoja pod vedením hlavnej riešiteľky profesorky **Jany Katuchovej z Lekárskej fakulty UPJŠ** a Univerzitnej nemocnice L. Pasteura v Košiciach.

Obrovský úspech zaujal aj Košičanov

Pod príspevkom fakulty sa objavili viaceré gratulácie. Anka mladému lekárovi odkázala: „ Milý Dávid, zo srdca Ti blahoželám k tomuto nádhernému a zaslúženému úspechu !“ Ocenila aj jeho úspech v konkurencii mladých vedcov. „ Získať Hlavnú cenu konferencie PREVEDA 2026 medzi 105 mladými vedcami zo Slovenska i zahraničia je obrovská pocta a dôkaz Tvojho talentu, usilovnosti a odhodlania, “ napísala.

Vo svojom odkaze vyzdvihla aj možný prínos práce pre pacientov. „ Tvoja práca v oblasti transplantačnej medicíny a liečby obličkových štepov má veľký význam a môže v budúcnosti pomôcť mnohým pacientom, “ uviedla Anka. „Nech je toto ocenenie len jedným z mnohých ďalších, ktoré Ťa ešte čakajú!“ dodala na záver.

Ďalší komentujúci ocenili jeho prácu aj význam mladých lekárov. „ Krása! Viac takýchto mladých šikovných lekárov, “ napísala Linda. Pod príspevkom zanechala reakciu aj ďalšia žena. „ Ďakujeme za každého takéhoto človeka na Slovensku. “

Mária sa pridala k mnohým ľuďom, ktorí sa rozhodli zanechať úspešnému mladému mužovi pekný odkaz. „ Srdečná gratulácia za Vašu prácu, prajem Vám veľa úspešných zákrokov pri záchrane človeka a veľa pokojných dní aj v osobnom živote. “ Úspech mladého lekára zaujal aj Soňa. „Šikovný, mladý pán doktor... určite ešte v živote dokáže viac. Blahoželám k úspechu ,“ napísala.

Za odborným úspechom sa skrýva veľa práce, ktorú si ľudia často ani nevšimnú. Pre Dávida môže byť ocenenie povzbudením pokračovať v ceste, ktorú si zvolil. A pacientom môže dať nádej, že nové poznatky raz prinesú ďalšie možnosti liečby.

ANKETA Ak by sa voľby primátora konali najbližšiu sobotu, komu by ste dali svoj hlas? hlasovanie do 13.10. - 23:59 - anonymne
Zahlasovať v ankete

Autor: Alexandra Hrešková

PROTI NIE SÚ LEN MIESTNI, ALE AJ 132 VEDCOV. HOVORIA O VÁŽNEJ SITUÁCII

13. 10. 2026, Zdroj: **MY Horehronie**, Strana: 12, Vydavateľ: **Petit Press, a.s.**, Autor: **Marcela Bařlová**, Sentiment: **Ambivalentný**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**

Dosah: 10 341 GRP: 0,23 OTS: 0,00 AVE: 494 EUR

PROTI NIE SÚ LEN MIESTNI, ALE AJ 132 VEDCOV. HOVORIA O VÁŽNEJ SITUÁCII

REGIÓN Projekt prečerpávacej vodnej elektrárne Málinec – Látky čelí ďalšiemu odporu. K obyvateľom dotknutého územia sa pridali desiatky odborníkov z rôznych vedeckých oblastí.

Upozorňujú najmä na riziká pre strategický zdroj pitnej vody, prírodu a ekonomickú opodstatnenosť investície za takmer 2,5 miliardy eur.

Medzitým už v území prebiehajú geologické vrty.

Kvapajúci olej v ochrannom pásme

Na nedávnom (24. 9.) zasadnutí krajských poslancov, teda päť dní pred odvolaním ministra životného prostredia Tomáša Tarabu, na vážnosť situácie upozornil predseda Združenia Čechánky Tomáš Endrödy.

Pozornosť upriamil najmä na stav techniky, používanej pri geologických vrtoch, ktoré sa už v Málinci začali. „Je skorodovaná, kvapká z nej olej,“ priblížil.

Tvrdí, že občianske združenie podalo podnety na príslušné orgány a žiada preverenie, či práce prebiehajú v súlade s podmienkami ochrany vodárenského zdroja.

„Zdroj pitnej vody pre 63tisíc ľudí je v tejto chvíli fakt vážne ohrozený,“ zdôraznil Endrödy. Práve ochrana pitnej vody je jedným z hlavných argumentov odporcov projektu.

Kraj žiada štúdie

Predseda Banskobystrického samosprávneho kraja (BBSK) Ondrej Lunter v reakcii uviedol, že úlohou kraja nie je rozhodovať, či je samotný projekt dobrý alebo zlý, ale dohliadať na dodržiavanie zákonných postupov.

BBSK už podľa neho v pripomienkovacom konaní upozorňoval na chýbajúce štúdie. Požaduje predloženie relevantných podkladov, týkajúcich sa energetického významu projektu, jeho vplyvu na pitnú vodu, ekonomickej rentability a udržateľnosti, aj širších dopadov na región.

Lunter zároveň deklaroval, že vedenie župy nebude súhlasiť so zmenou územného plánu, ktorá by umožnila zaradiť prečerpávaciu elektrárňu, pokiaľ takéto štúdie nebudú k dispozícii.

Tiež uviedol, že zástupcovia kraja situáciu pozorne sledujú a v prípade, že vznikne priestor na zákonný zásah zo strany BBSK, je pripravený konať.

Proti projektu sú aj odborníci

Najnovšie sa k téme vyjadrila aj vedecká obec. Pod výzvu proti projektu PVE Málince – Látky sa podľa informácií, ktoré vo štvrtok 1. 10. pre MY noviny poskytol profesor Marcel Uhrin z Ústavu biologických a ekologických vied Prírodovedeckej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, podpísalo 132 vedcov a odborníkov.

Sú z oblastí hydrológie, hydrobiológie, ekológie, zoológie, lesníctva, krajinného plánovania a ďalších odborov.

Dôrazne upozorňujú predovšetkým na význam vodárenskej nádrže v Málinci, ako strategický zdroj pitnej vody pre desaťtisíce obyvateľov južných regiónov Banskobystrického kraja, ktorý sa zároveň nachádza v cennej krajine Podpoľania.

„V čase klimatickej zmeny, prehlbujúceho sa sucha a stúpajúceho významu vodnej bezpečnosti štátu, je premena chráneného vodárenského zdroja na priemyselný energetický uzol odborne aj eticky neprijateľná, keďže dostupnosť pitnej vody je tu najvyšším verejným záujmom nadradeným nad energetický záujem,“ argumentujú vedci vo výzve.

Projekt, ktorý vláda tento rok vyhlásila za významnú investíciu vo verejnom záujme, počíta s využitím existujúcej vodárenskej nádrže Málince ako dolnej nádrže prečerpávacej vodnej elektrárne.

Jej fungovanie je založené na opakovanom pumpovaní veľkých objemov vody medzi dolnou a hornou nádržou.

Práve využitie vodárenskej nádrže na energetické účely je jedným z hlavných bodov kritiky. Vedci žiadajú, aby boli ešte pred ďalším rozhodovaním nezávisle posúdené možné riziká pre kvalitu vody a bezpečnosť jej zásobovania.

„Žiadame nezávislé posúdenie vodohospodárskych, ekologických a ekonomických rizík projektu a transparentné zverejnenie jeho výsledkov. Pri projekte, ktorý môže zasiahnuť strategický zdroj pitnej vody, musí byť ochrana vody a bezpečnosť jej zásobovania základnou podmienkou akéhokoľvek ďalšieho rozhodovania,“ zdôrazňujú vo výzve.

Riziko pre vodu aj prírodu

Odborníci upozorňujú aj na možné riziká spojené s výstavbou a následnou prevádzkou elektrárne. Ide napríklad o pohyb ťažkej techniky, budovanie podzemných privádzačov či prevádzku technologických zariadení.

Osobitne žiadajú preveriť už prebiehajúce geologické práce v ochranných pásmach vodárenskej nádrže. Podľa nich je potrebné bezodkladne overiť, či prebiehajú v súlade s právnymi predpismi a podmienkami ochranných pásiem.

„Žiadame riadne posúdiť a zverejniť súlad zámeru PVE s národnou i európskou legislatívou o ochrane pitnej vody, prírody a krajiny i s príslušnými strategickými dokumentami SR,“ dodávajú.

Ak by sa pri konkrétnych prácach preukázalo porušenie podmienok ochrany vody, prírody alebo krajiny, požadujú ich zastavenie.

Výhrady sa netýkajú iba samotnej vodárenskej nádrže. Výstavba hornej nádrže, tunelov, ciest a ďalšej infraštruktúry by podľa podpísaných odborníkov mohla zasiahnuť biotopy horských lesov, lúk a mokradí a ovplyvniť ekosystémy pramenísk Ipľa.

Preto žiadajú, aby štát pri rozhodovaní o projekte zohľadnil ochranu vodných zdrojov a aby sa energetické alternatívy hľadali aj vo vhodnejších lokalitách, kde by neohrozovali základné životné potreby obyvateľov.

Chýba aj ekonomická analýza

Otázky sa netýkajú iba vody a životného prostredia. Výzva 132 odborníkov upozorňuje aj na ekonomickú stránku projektu.

Požadujú nezávislú analýzu návratnosti megainvestície a jej porovnanie s alternatívnymi riešeniami.

„Takéto posúdenie musí predchádzať povoľovaciemu konaniu a rozhodnutiu o realizácii projektu,“ dodali odborníci vo svojej výzve s tým, že analýza by nemala slúžiť až na dodatočné zdôvodňovanie už prijatého rozhodnutia.

Máľinská priehrada je strategickým zdrojom pitnej vody na juhu stredného Slovenska. foto: Marcela Ballová

V čase klimatickej zmeny, prehlbujúceho sa sucha a stúpajúceho významu vodnej bezpečnosti štátu, je premena chráneného vodárenského zdroja na priemyselný energetický uzol odborne aj eticky neprijateľná, keďže dostupnosť pitnej vody je tu najvyšším verejným záujmom nadradeným nad energetický záujem.

Z výzvy vedcov

Autor: Marcela ballová marcela.ballova @petitpress.sk